

საქართველოს
ენერგეტიკული ბირჟა

ელექტროენერგიის ბირჟაზე ვაჭრობა

2026 წლის III კვარტალი

მონაწილეები

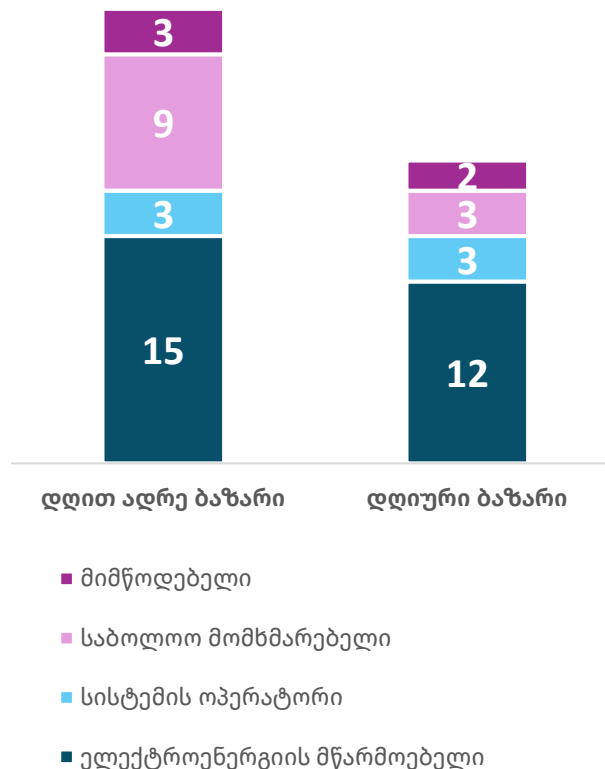
2026 წლის პირველი ნახევრის ბოლოს
დღით ადრე ბაზარზე
მონაწილეობისათვის
რეგისტრირებული იყო 30, ხოლო
დღიურ ბაზარზე - 20 მონაწილე.

ელექტროენერგიის ბირჟის
მონაწილეთა სრული სია შეგიძლიათ
იხილოთ ბირჟის ოპერატორის
ვებგვერდზე - www.genex.ge.

ნახაზზე №1 მოცემულია 2025 წლის
31 ოქტომბრის მდგომარეობით დღით
ადრე და დღიურ ბაზრებზე
დარეგისტრირებული მონაწილეების
რაოდენობა.

შენიშვნა: მონაწილეთა რაოდენობა ასახავს
უნიკალურ მონაწილეებს. ერთი მონაწილე
ბირჟაზე რეგისტრირებულია ორი
განსხვავებული როლით, შესაბამისად,
მონაწილეთა რაოდენობაა:
დღით ადრე ბაზარზე 30, დღიურ ბაზარზე - 20,
ხოლო რეგისტრირებული როლების
რაოდენობაა: დღით ადრე ბაზარზე - 31, დღიურ
ბაზარზე - 21.

ნახაზი №1. ბირჟის მონაწილეების რაოდენობა

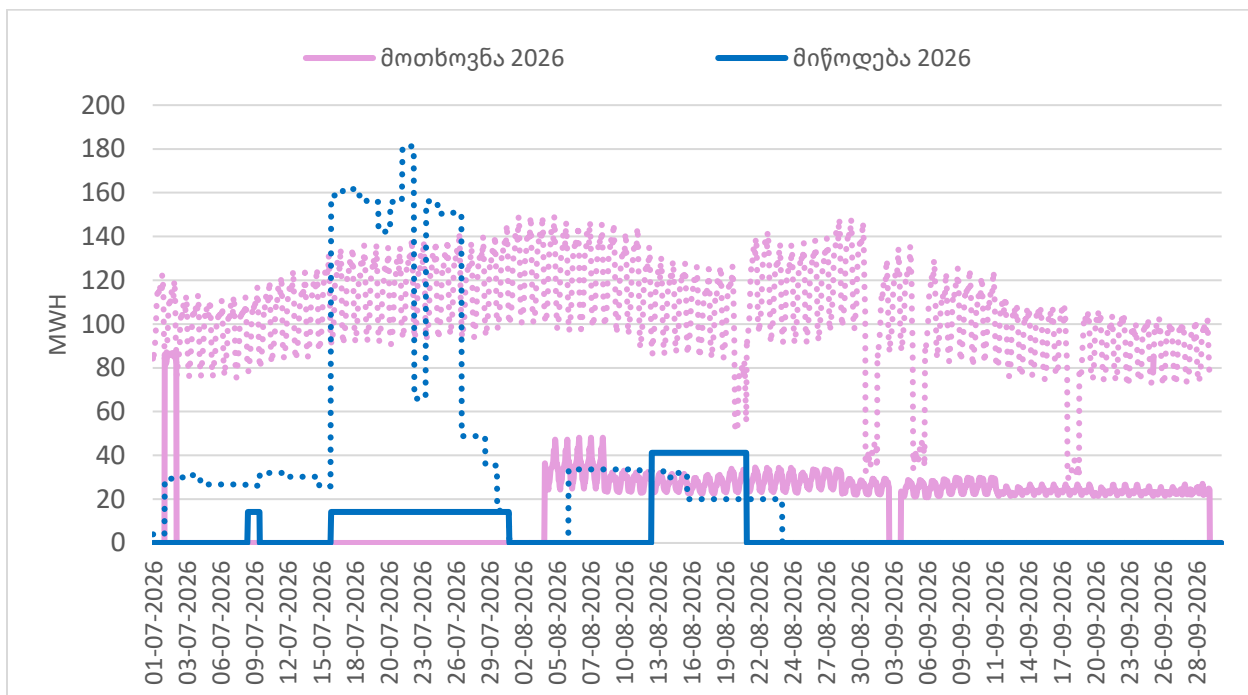
ვაჭრობა

დღით ადრე ბაზარი

მიუხედავად იმისა, რომ 2026 წლის ზაფხულის პერიოდი ჰიდროელექტროსადგურების გაზრდილი წარმოების შესაძლებლობებით იყო გამორჩეული, გაზრდილი მიწოდება არ გადაიტარგმნა ბირჟაზე ვაჭრობის გაზრდაში. აღნიშნულის მიზეზი შესაძლოა ყოფილიყო წარმოების შეზღუდვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა, მათ შორის შეზღუდვა არსებული გაყიდვის ხელშეკრულების არსებობის პირობებში.

ნახაზზე №2. მოცემულია 2026 და 2025 წლების III კვარტალში დღით ადრე ბაზარზე დაფიქსირებული მოთხოვნა-მიწოდების მრუდები. 2025 წლისგან განსხვავებით, როდესაც ბირჟაზე ვაჭრობა აქტიურად მიმდინარეობდა ივლისი-აგვისტოს პერიოდში, 2026 წელს მესამე კვარტალში ვაჭრობა არ შემდგარა. მიუხედავად იმისა, რომ სექტემბერში ვაჭრობა არც გასულ წელს შემდგარა, 2025 წელს სექტემბერში აგრეგირებული მოთხოვნა თითქმის 5-ჯერ აღემატება 2026 წელს დაფიქსირებულ მოთხოვნას.

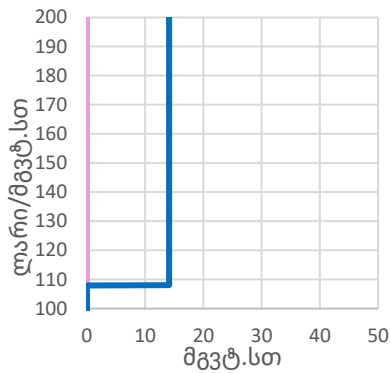
ნახაზი №2. 2026 და 2025 წლების III კვარტალში დღით ადრე ბაზარზე მოთხოვნა-მიწოდება

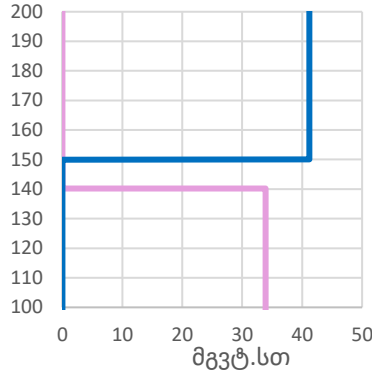
ნახაზზე №3 მოცემულია შერჩეული საათების მიწოდების მრუდები. A შემთხვევაში იყო პროფიციტი, თუმცა მოთხოვნა არ დაფიქსირდა. B შემთხვევაში მიმწოდებლები არ იყვნენ მზად, ელექტროენერგია შეეთავაზებინათ მომხმარებლისთვის მისაღებ ფასად, მიუხედავად იმისა, რომ მიწოდება აღემატებოდა მოთხოვნას. შედეგად, ორივე მხარის განაცხადის არსებობის მიუხედავად, ტრანზაქცია ვერ შედგა. ხოლო C შემთხვევაში იყო დეფიციტი - მხოლოდ მოთხოვნის განაცხადები განთავსდა ბირჟაზე.

ნახაზი №3. მოთხოვნისა და მიწოდების მრუდები შერჩეული საათებისთვის

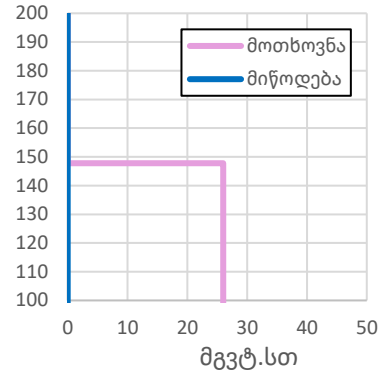
A: 17.07.2026 12:00

B: 19.08.2026 17:00

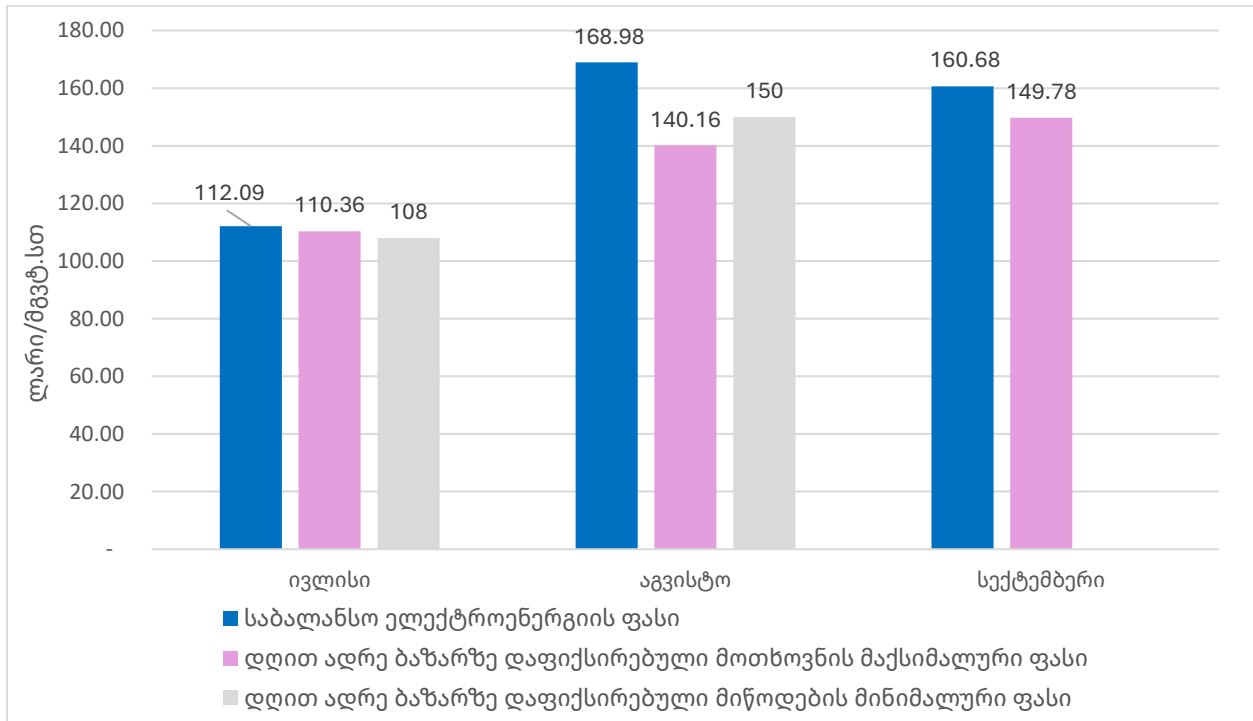

C: 05.09.2026 20:00

ნახაზზე №4 წარმოდგენილია საბალანსო ელექტროენერგიის, დღით ადრე ბაზარზე დაფიქსირებული მოთხოვნის მაქსიმალური და მიწოდების მინიმალური ფასები. საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი, გასული პერიოდების მსგავსად, სამივე თვეში უფრო მაღალია, ვიდრე დღით ადრე ბაზარზე დაფიქსირებული როგორც მოთხოვნის, ისე მიწოდების ზღვრული ფასები.

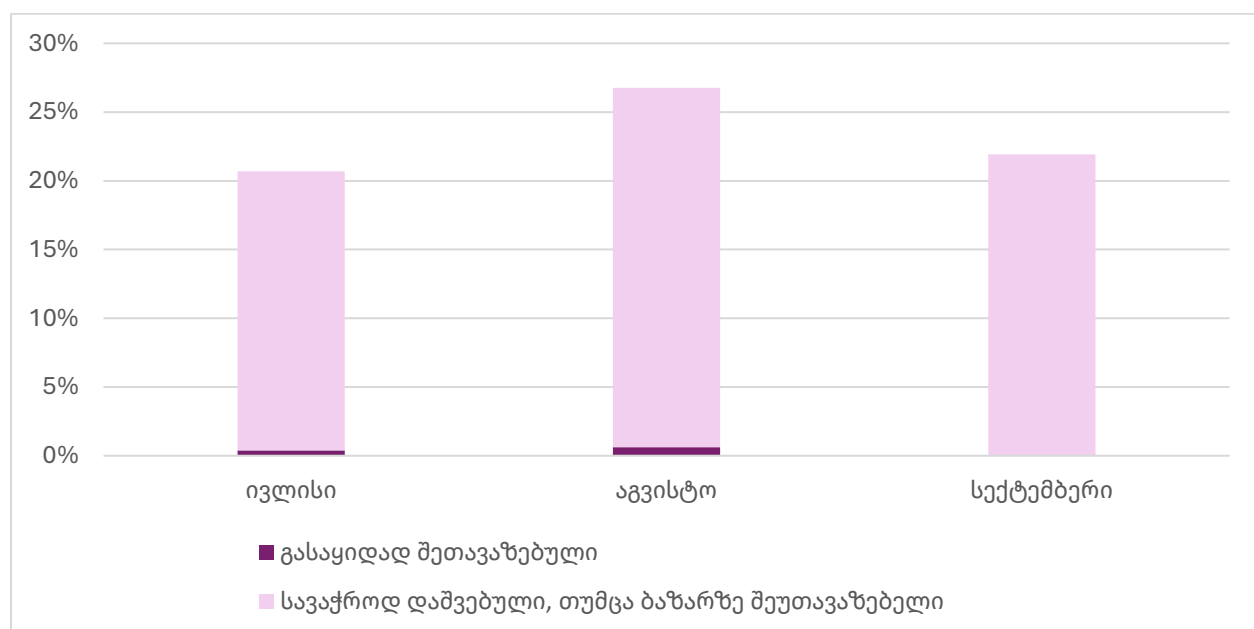
ნახაზი №4. საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი, დღით ადრე ბაზარზე დაფიქსირებული მოთხოვნის მაქსიმალური და მიწოდების მინიმალური ფასები

წყარო: www.esco.ge, საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა

დღით ადრე ბაზარზე დაფიქსირებული ზღვრული მაჩვენებლები მკაფიოდ უსვამს ხაზს ბაზრის ეფექტიანობისა და მონაწილეთა სარგებლიანობის პოტენციალს. კერძოდ, მოთხოვნის მაქსიმალური ფასი მიუთითებს მწარმოებელთა შესაძლებლობაზე — გაეყიდათ ელექტროენერგია მაღალ, ხელსაყრელ ფასად საბალანსო ბაზრის ალტერნატივად. ხოლო მიწოდების მინიმალური ფასი ასახავს მყიდველთა შანსს — შეეძინათ ელექტროენერგია მნიშვნელოვნად დაბალ ფასად, საბალანსო ბაზართან შედარებით. შედეგად, დღით ადრე ბაზარზე აქტიური მონაწილეობა ორივე მხარეს აძლევდა ფინანსური სარგებლის მაქსიმიზაციის საშუალებას.

ნახაზი №5. 2026 წლის მესამე კვარტალში ბირჟაზე სავაჭროდ გასაყიდად შეთავაზებული და სავაჭროდ დაშვებული, მაგრამ შეუთავაზებელი ელექტროენერგიის წილი

ნახაზი №5 აჩვენებს მესამე კვარტალში ბირჟაზე გასაყიდად შეთავაზებული და სავაჭროდ დაშვებული, თუმცა შეუთავაზებელი ელექტროენერგიის წილს საღამოებზე გაშვებულ და იმპორტირებულ ჯამურ მოცულობაში. ელექტროენერგიის ბირჟაზე გაყიდვა კანონმდებლობით შეზღუდულია სატარიფო რეგულირებას დაქვემდებარებულ და მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე სადგურებისათვის, ასევე შეზღუდულია იმპორტის შეთავაზება. ელექტროსადგურების დერეგულირების მიუხედავად, გასაყიდად შეთავაზებული ელექტროენერგიის წილი ძალიან მცირეა, რაც შესაძლოა აიხსნას წარმოების შეზღუდვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობით.

დღიური ბაზარი

დღიური ბაზარი მონაწილეებს აძლევს შესაძლებლობას, მოკლევადიან სიგნალებზე რეაგირებით მიიღონ სარგებელი. რადგან არსებულ მოდელში არ არსებობს საათობრივი დაბალანსების ვალდებულება და ფასები ძირითადად უცვლელია დღის განმავლობაში, მონაწილეებს აქვთ მცირე მოტივაცია აქტიურად ივაჭრონ დღიურ ბაზარზე.

დღიური ბაზარი წარმოადგენს მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს, თუმცა მასზე აქტიურობა დაბალი იყო. ტექნიკური შეუფერხებლობის მიუხედავად, 2024 წლის 1 ივლისიდან მხოლოდ ერთხელ შედგა ტრანზაქცია.

2026 წლის 1 ოქტომბრიდან ელექტროენერგიის დღიური ბაზრის ფუნქციონირება დროებით შეჩერდა. ცვლილება ძალაში შევიდა ბაზრის გარდამავალი მოდელის მოქმედების პერიოდში და გაგრძელდება 2027 წლის 1 ივლისამდე. ცვლილება საქართველოს მთავრობის 2026 წლის 8 სექტემბრის №438 დადგენილებით დამტკიცდა.

ამასთან, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2026 წლის 18 სექტემბრის №29 დადგენილებით შესაბამისი ცვლილებები შევიდა ელექტროენერგიის დღით ადრე და დღიური ბაზრების წესებშიც, რომელთა შესაბამისად, 2026 წლის 1 ოქტომბრიდან 2027 წლის 1 ივლისამდე ბაზრის მონაწილეებს ელექტროენერგიის დღიური ბაზრის სავაჭრო სისტემასთან წვდომა შეეზღუდებათ.